N°. 4421.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 21 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 November.

Alvorens zich in het vraagstuk te verdiepen hoe onze O.-I. koloniën bestuurd behooren te worden, diende men zich eerst af te vragen: ten wiens voordeele wij de zorg op ons nemen om die verre gewesten te beheeren. Er zijn er, die ons met allerlei sentimenteele beschouwingen over het beklagenswaardig lot van den Javaan en een reeks van holle volzinnen over de beschaving, ontwikkeling en welvaart, waarop ook de Oostersche rassen aanspraak hebben, de hoofden verward te hebben, de meening ingang willen doen vinden dat Java er is om zich zelve en niet om Nederland. Wanneer men goed zoekt dan zal men vinden dat deze meening vooral wordt voorgestaan door op Java gevestigden, en hier in Nederland wordt aangepredikt door hun vrienden en lasthebbers. Het doel is dat Java geëxploiteerd worde ten hunnen gunste.

Wij gelooven, wat ieder staat, die koloniën bezit, tot dusverre heeft geloofd, dat een kolonie er is om het moederland, en het moederland het regt heeft de vruchten, die zij afwerpt, voor zich zelve te behouden. Ware dit het geval niet, elk Europeesch rijk, dat koloniën te beheeren heeft, zou beter doen, uit het oogpunt van zijn belang beschouwd, om ze aan haar zelven over te laten. Maar is dit wel het geval, dan achten wij elk plan afkeurenswaard, dat ten gunste van den handel op Java, de inlandsche produkten aldaar en niet in de Nederlandsche havens wil verkoopen, en zullen eerst toegeven, dat dwangarbeid voor rekening van industrieëlen op Java, dien men vrijen arbeid gelieft te noemen, beter is dan dwangarbeid voor rekening van de Regering, als men ons heeft aangetoond, dat de eerste [illegible] komt eigenlijk [illegible].

De voorstanders [illegible] een radikale [illegible] in het koloniale regeringsstelsel geven veel op van hun zorg voor de inlandsche bevolking. Wij verlangen niets liever dan dat de Regering voor de welvaart dier bevolking met zorg [illegible]. Dit is zelfs de eerste pligt, die op haar rust [illegible] meer dan ons zou de gedachte pijn doen [illegible] Javanen, ter wille van den Nederlandschen voorspoed werden beroofd en geplaagd. Maar het is zeer wel mogelijk dat Java even overvloedig als voorheen zijn voordeelen aan Nederland schenke zonder dat de Javanen worden uitgemergeld. Neem het Nederlandsch bestuur uit de Oost weg, en laat Java aan de Javanen over, het eerste gevolg daarvan zou zijn dat dit heerlijke eiland het lot onderging dat op al de Aziatische volken drukt. De bevolking zou er diep ellendig en op de vreeselijkste wijze gekneveld worden door haar eigen hoofden. Thans is haar lot daar het zwaarst, waar de Nederlandsche regering haar gezag slechts middelbaar uitoefent. Hetzelfde zien wij in Engelsch Indië. De Engelschen handelen waarlijk niet als filantropen met de natiën, die zij onder hun schepter hebben gebragt, en wij behoeven in hunne koloniën geen lessen van menschelijkheid en regeringsbeleid te gaan halen; maar toch is het overtuigend gebleken dat in Bengalen en eenige andere landschappen onder hun onmiddellijk bestuur, de inlanders veel beter worden behandeld, dan in die streken, waar hun eigen vorsten in naam der Engelschen, het bewind voeren. [illegible] verschijnsel is in onze Oost zigtbaar, [illegible] en landers en op kleinere schaal vertoont [illegible] met grond over slechte behandeling [illegible] te klagen valt, het is in die streken [illegible] inlandsche vorsten, onder het toezigt onzer residenten regeren. Wij willen wel gelooven dat de Nederlandsche regering de willekeur der eersten niet altijd genoegzaam heeft tegengegaan, en dat in sommige gevallen [illegible] strengheid pligt ware geweest. Maar het kwaad geheel weg te nemen, zal wel onmogelijk wezen. Het eigenaardige van onzen toestand brengt mede dat wij een groot gedeelte van de Oost niet anders kunnen beheeren dan door Oosterlingen. Tot op zekere hoogte is men dus van de laatsten afhankelijk, en dient men hen te ontzien. Nu zijn de vorstelijke en adelijke geslachten der Aziaten zoo door en door bedorven van zeden en karakter, dat bij hen op regtvaardigheid, goede trouw en eerlijkheid nooit te rekenen valt. Met dergelijke lieden moet intusschen geregeerd worden. Het is natuurlijk dat zulk een bestuur, zelfs met de meest mogelijke waakzaamheid van het Europeesch opperbewind, voor de bevolking drukkend moet wezen, als men haar lot aan Europesche toestanden toetst; doch deze maatstaf faalt, en vergelijkt men, wat juister zou wezen, dat lot met het lot van andere Aziatische volken, waarbij geen Europeeërs eenige westersche verzachting in de oostersche dwingelandij brengen, dan is al het voordeel aan de zijde der eersten. Of zou men soms meenen dat bijvoorbeeld een Bengalees onder den goeverneur-generaal van Kalkutta geen veiliger, rustiger en welvarender leven leidt dan een Cochin-Chinees of een Maroniet?

Wij merken dit op omdat een valsche filantrofie, die niet eens altijd ter goeder trouw is, het wil doen voorkomen alsof, omdat de Oost schatten voor Nederland oplevert, de Javaan noodwendig slecht behandeld moet worden, en de oostersche volken over het algemeen veel gelukkiger zouden zijn, wanneer de Europeeërs zich uit hun midden verwijderden. Dit thema was vooral in het begin dezer eeuw in zwang, en werd in sentimenteele romans, reisbeschrijvingen en tooneelstukken zoolang geëxploiteerd tot het in zijn eigen belagchelijkheid verstikte. Er wordt thans een variatie van geleverd. Men beweert niet meer dat men de oostersche volkeren aan hun eigen lot moet overlaten om ze regt gelukkig te maken, maar dat hun arbeid in hun eigen voordeel moet verrigt worden. Dit klinkt nu zeer liefderijk, maar als men de loome Aziaten laat arbeiden of niet arbeiden naar eigen verkiezing, dan is het gevolg dat zij juist genoeg werken voor de behoeften van den dag van heden, en dus niet eens genoeg om een jaar van misgewas of schaarschte te kunnen verduren. Men wil dan ook wel toegeven dat eenige dwang nuttig is, maar die dwang mag niet uitgaan van de Regering, die dwang moet „vrij" zijn, dat wil zeggen de winzucht van partikulieren moet de bevoegdheid erlangen om door tusschenkomst der inlandsche hoofden „vrije" werklieden te laten zaaijen en oogsten. Oppervlakkig beschouwd zou men denken dat de regeringsdwang meer waarborgen opleverde tegen knevelarij en ongelijkmatigen druk dan de andere, maar men mag niet voorbij zien dat wij in den tijd der nationaliteiten en der vrijheid leven, en dat, uit dit oogpunt bezien, de laatste gekozen behoord te worden, al werd het juk der Javanen ook tienmaal zwaarder, en al ging de vrucht van hun arbeid voor Nederland te loor.

Degenen, welke in die opregte gemoedelijkheid, waarvoor wij eerbied en sympathie hebben, het lot der Javanen zouden wenschen te verligten, mogen wel toezien dat politieke sluwheid en lage eigenbaat geen strikken spannen aan hun goed hart. Met een omkeering van het koloniaal regeringsstelsel kan Nederland wel de hoofdbron zijner welvaart zien verdroogen, maar de inlanders zullen daar geen voordeelen van inoogsten. De regering in de Oost is persoonlijk en vermag niet anders te zijn. Een wakker landvoogd, die regtvaardigheid wil, en beleid en karakter genoeg bezit om wat hij wil uit te voeren, kan er veel toe bijbrengen om het lot van den Javaan in menig opzigt te verbeteren; een stelsel, ter bevordering van bijzondere belangen in Oost-Indië verlangd, en met schoon klinkende leuzen en spreuken aangeprezen, vermag daarvoor niets, al beweren de belanghebbenden, om aanhang te winnen, dat de welvaart van de Javanen hun doel is. De heer Duymaer van Twist staat bekend als een der voorstanders van het nieuwe stelsel. De opregtheid van zijne overtuiging trekken wij niet in twijfel, maar toch juist onder zijn bestuur hadden die misbruiken van gezag en knevelarijen tegen de inlanders door hun hoofden plaats, welke zoo veel gerucht in het land gemaakt hebben. Dat dit geschiedde lag ongetwijfeld òf aan zijn gebrekkig doorzigt — over het algemeen heeft deze goeverneur-generaal niet uitgeblonken, integendeel — òf aan te weinig veerkracht, òf aan een toestand, die niet te veranderen valt, maar zeer zeker niet aan zijn goeden wil. Hoe dit zij, wanneer de Regering bij magte is om, door wijziging harer politiek, van Java een paradijs te maken voor de inlandsche bevolking, zou de heer Duymaer van Twist den Javanen een veel grootere dienst bewezen hebben met dit, gedurende zijn verblijf onder hen, praktiesch te toonen, dan door nu hun heil te willen bevorderen door een omkeer in de koloniale regeringsbeginselen.

De Memorie van Beantwoording nopens het XIe hoofdstuk der Staatsbegrooting (Koloniën) treedt in eenige beschouwingen over de koloniale rigting der Regering; men leest daarin het volgende:

„In sommige afdeelingen zijn enkele leden teruggekomen op het verschil tusschen het programma, door het Ministerie bij deszelfs optreden den 23 April jl. medegedeeld, en de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag over het wetsontwerp tot definitive vaststelling der begrooting van het Departement van Koloniën voor het loopende dienstjaar, den 7 Mei daaraanvolgende uitgebragt. Dat verschil brengt die enkele leden *thans* tot de vraag, wat men moest verwachten van en welk vertrouwen men kan hebben op eenen Minister, die zoo zeer met zich zelven in tegenspraak was.

„De ondergeteekende heeft zich onwillekeurig afgevraagd met welk doel hier op nieuw werd uitgelokt een onvruchtbare *woordenstrijd*, indien het werkelijk om *zaken* ware te doen. Hij zal zich bepalen tot eene korte mededeeling en beschouwing, die hij hoopt dat zelfs den laatsten schijn van twijfel zal oplossen, indien die inderdaad mogt bestaan.

„Toen de ondergeteekende werd aangezocht om als Minister van Koloniën op te treden, heeft hij, alvorens de portefeuille te aanvaarden, met zijne toen aanstaande ambtgenooten breedvoerig besproken eene door hem opgestelde nota, bevattende zijne inzigten omtrent eenige punten van koloniaal beheer. Eerst nadat hem verklaard was dat men zich kon vereenigen met zijne schriftelijke uiteengezette beginselen, waaraan daarna de hooge goedkeuring van den Koning werd gehecht, heeft hij zich met de portefeuille van Koloniën belast. De steller van het programma van 23 April, die de bedoelde nota, door al zijne ambtgenooten, en daarna door den Koning bekrachtigd, voor zich had, kon aan zijn opstel geene beteekenis geven, strijdig met die nota. De vaststelling van dat programma in den Ministerraad met algemeene stemmen geschiedde dan ook geheel in dien geest, zoo als kort daarna weder overtuigend bleek, toen de Memorie van Beantwoording, die het beweerde kontrast met het programma zou daarstellen, en die een weerklank van de bewuste nota van beginselen was, door den Ministerraad eveneens met *algemeene stemmen* werd goedgekeurd.

„Deze volkomen overeenstemming van bedoelingen bij al de leden van het Kabinet werd nader in de zitting van 11 Mei in het openbaar verkondigd door den toenmaligen minister van Buitenlandsche Zaken in de volgende bewoordingen:

„„Er is geklaagd over hetgeen men noemt de onduidelijkheid van ons programma. Ik moet hier een beroep doen op de billijkheid van de Kamer; ik moet vragen, of een dergelijk stuk, een dergelijk programma — ik wil dat woord gebruiken in navolging van enkele sprekers, die het ook zoo genoemd hebben, — tot in de geringste bijzonderheden datgene kan bevatten, wat in de bedoelingen en voornemens van de Regering ligt. Uit den aard der zaak moet dergelijk stuk in algemeene bewoordingen zijn gesteld. In dit geval bestond te minder noodzakelijkheid om in bijzonderheden te treden, omdat het aan de Regering bekend was dat de eerste ontmoeting met de Kamer zou zijn op koloniaal gebied, de eerste aanraking tusschen het kabinet en de Kamer zou plaats hebben bij gelegenheid van de diskussiën over het koloniaal batig slot en de definitieve vaststelling van de begrooting voor het departement van Koloniën. Derhalve zou er binnen korten tijd alle gelegenheid bestaan om nadere ophelderingen te vragen en te geven.

„„Men heeft zich beijverd in deze discussie een ver-

willen te willen opmerken tusschen hetgeen ik de eer heb gehad te zeggen op den 23sten April en hetgeen in de Memorie van Beantwoording door den minister van Koloniën later aan de Kamer is verklaard. Ik moet niet alleen voor mij zelf, maar ook namens het geheele kabinet, en bepaald namens mijn ambtgenoot voor Koloniën, tegen eene dergelijke voorstelling protest aanteekenen. Zoowel hetgeen ik hier heb gezegd als hetgeen later door den minister van Koloniën in zijne Memorie van Beantwoording is opgeteekend, is de uitdrukking der overtuiging van het geheele kabinet. Beide stukken zijn onderworpen geworden aan de bepaalde goedkeuring van het geheele kabinet; die stukken drukken alzoo *niet* het eene de meening van den minister van Buitenlandsche Zaken, en het andere het gevoelen van den minister van Koloniën uit, maar beide stukken bij elkander drukken uit hetgeen de gedragslijn zal zijn der Regering op koloniaal gebied.

„„Ik moet dan ook doen opmerken, dat ik wel heb hooren zeggen dat tusschen het een en het ander verschil bestond, maar ik geloof dat men in gebreke gebleven is te bewijzen *waar* dat bestond. Wel zijn in het latere stuk eenige punten meer uitgewerkt, maar hetzelfde lag toch reeds in de verklaring van 23 April in algemeene bewoordingen opgesloten.""

„In deze opvatting stond de Regering niet alleen, al betuigde dan ook slechts één afgevaardigde *niet zonder bevreemding* te hebben vernomen, *dat er een strijd zou bestaan tusschen die mededeeling van den minister van Buitenlandsche Zaken van 23 April en hetgeen voorkomt in de Memorie van Beantwoording.*

„Wanneer het alzoo gebleken is dat de algemeene uitdrukkingen, voorkomende in het programma van 23 April, voor verschillende uitleggingen vatbaar zijn, en wanneer het waar is dat ieder de beste uitlegger van zijne eigen woorden is, dan vraagt de ondergeteekende met vertrouwen, of men het regt heeft aan dat programma eene andere uitlegging te geven dan het Kabinet er aan heeft gegeven, — en of men bij de volkomen overeenstemming, die te dezer zake tusschen al de leden van het Kabinet bestond, den steller van de mededeeling van 23 April in billijkheid kan veroordeelen."

De Vereeniging tot Weldadigheid van den Allerheiligsten Verlosser vierde gisteren, in de parochiekerk van den H. Willibrordus, binnen de vesten, haren jaarlijkschen dank- en bededag.

Deze vereeniging, die ten doel heeft weldadigheid te oefenen ten bate van het hulpbehoevend gezin, bestaat uit een bepaald getal werkende leden, die het bestuur uitmaken, en uit een onbepaald getal kontribueerende leden.

Aan haar zijn, onder de onmiddellijke leiding der eerwaarde heeren direkteuren, mede-leden van het bestuur verbonden: de vereeniging der damesbestuurderessen, die zich voorstellen den tijdelijken en zedelijken toestand der haar ter verzorging aanbevolen hulpbehoevende gezinnen of personen, althans eenigermate te verbeteren, en de vereeniging voor de bewaarscholen, die meer bijzonder hare zorgen wijdt aan het onderhoud van de beide bewaar- en leerscholen der Vereeniging, en zoo veel doenlijk de daar geplaatste kinderen van de noodige kleedingstukken tracht te voorzien.

Z. D. H. Mgr de bisschop van Haarlem, die als zoodanig het hoofd is van deze drievoudige vereeniging, heeft haar, in zijne hooge goedheid, ook zijne persoonlijke toegenegenheid willen toonen, door zelf het H. Misoffer met pontifikale plegtigheid voor haar op te dragen. Hij werd daarin bijgestaan door vele Hoog Eerw. en Zeer Eerw. heeren, meest allen pastoors en rektors in deze stad, die daardoor ook van hunne zeer gewenschte belangstelling in de Vereeniging wilden laten blijken. De ruime kerk was bezet door eene geloovige menigte, die aanzienlijk was niet alleen door haar getal, maar meer nog door den deftigen stand, waartoe zij behoorde, en bovenal door hare christelijke en niet genoeg te prijzen weldadigheid. Na het Evangelie hield Mgr. van zijnen troon af eene kernachtige en hartelijke toespraak, waarin hij, hulde brengende aan de wijdberoemde liefdadigheid der Hoofdstad, wees op de middelen, welke de vereeniging tot het bereiken van haar menschlievend doel aanwendt. Z. D. H. noemde die middelen *godsdienstig* daar zij om God met gebeden en dankzegging tot heiliging der leden, onder de leiding en begunstiging van het hooge kerkelijke gezag, werden gebezigd. Hier sprak hij van zijn onvergetelijken voorganger, wiens nagedachtenis bij alle weldadigen en armen in zegening blijven zal en die deze vereeniging tot eene kerkelijke verheven heeft. Die middelen waren *doeltreffend* ook, omdat men ze met beleid, met vereenigde krachten en onder den zegen van God aanwendde. Deze toespraak, voortgevloeid uit een hart, dat zich blijkbaar jaren lang in de weldadigheid heeft geoefend, belooft, als een kostbaar zaad in goede aarde, rijke vruchten van liefde voor alle verzorgden der vereeniging.

De Zeer Eerw. heer Kok, pastoor van St. Willibrordus, die zich door de regeling van dit kerkelijk feest den dank der geheele Vereeniging heeft verworven, mogt zijn bij deze gelegenheid met blijdschap her[illegible] aan het woord van den [illegible] vrome ontslapen Mgr [illegible] uitgesproken bij de plegtige inwijding zijner parochiekerk: dat schoone en groote kerken ook om deze reden tot heil eener stad strekken, dewijl de bisschop daar op eene waardige wijze zijne pontifikale bedieningen uitgefenen, ook daar aan eene groote menigte van geloovigen het woord Gods verkondigen kan.

Wij vernemen dat Zijne Hoogwaardigheid, Mgr G. P. Wilmer, bisschop van Haarlem, zich aanstaanden Zondag naar Rotterdam begeeft, en daar de week zal doorbrengen met in de parochiekerken dier stad het H. Sakrament des Vormsels toe te dienen.

Z. M. heeft jhr. J. H. van Capellen vergund het aannemen en dragen der versierselen van officier der orde van het Legioen van Eer, hem geschonken door Z. M. den Keizer der Franschen; goedgekeurd de benoeming van mr. J. G. Kruimel, tot sekretaris der gem. Ouder-Amstel.

DELFT, 19 Nov. De zaak der Delftsche akademie, welke men aanvankelijk had gemeend, dat door den invloed der regering of van den direkteur tot eene gewenschte schikking zou zijn gebragt, begint inderdaad een meer ernstig aanzien te bekomen en algemeen betreurt men, dat de bestaande toestand van onzekerheid en spanning voortduurt, welke in ieder geval een allerongunstigsten invloed op de studiën der kweekelingen moet uitoefenen.

Thans vernemen wij, dat in de vergadering van het studentenkorps van heden, die wederom gepresideerd werd door den heer Vrolik, is ingekomen eene uitvoerige missive van Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, beschermheer der akademie, waarbij Z. K. H. de kweekelingen der akademie dringend aanspoort om niet langer zich te verzetten tegen het besluit door HD. beminden broeder met betrekking tot de akademie genomen; maar door de onderteekening daarvan een blijk te geven van die gehoorzaamheid welke aanstaande ambtenaren behoort te kenmerken.

Bij akklamatie moet daarop door de vergadering zijn besloten, tot Z. K. H. een adres te rigten, waarbij aan HD. de dank van het korps wordt overgebragt voor het bewijs van belangstelling, van HD. ondervonden, maar waarbij tevens de redenen zullen worden ontvouwd, welke het aan het korps onmogelijk maken om aan het verlangen door Z. K. H. in HD. missive uitgedrukt, te voldoen. Dit adres zal regtstreeks aan den prins worden gezonden. (*N. R. C.*)

ROTTERDAM, 19 Nov. Ter veemarkt van heden werden aangevoerd: 677 runderen, 205 vette en 14 magere kalveren; en gisteren en heden te zamen 370 varkens en 420 schapen. Er werd besteed per Ned. ℔ voor runderen 1ste kwal. 60, voor dito 2de kwal. 45, voor vette kalveren 80 en voor schapen 55 cents. Het magere vee ging iets vlugger van de hand. De prijzen der varkens liepen van 21 tot 26 ct. per ½ Ned. ℔.

— Aan de markt van heden waren de prijzen der Boter als volgt: 1ste kwal. *f* 56, 2de *f* 53, 3de *f* 48.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 19 Nov. De *Patrie* meent te weten dat met den 1n Januarij a. s. de entréegelden op de beurs zullen worden afgeschaft.

Eene depêche uit Konstantinopel van den 17n meldt de aankomst aldaar van den heer de Moustier.

— De zaak van de kas der spoorwegen tegen den heer de Pontalba is gisteren behandeld voor de regtbank van koophandel. De regtbank beval dat de zaak zou worden bepleit en daar de Pontalba in gebreke bleef hieraan te voldoen, werd verstek tegen hem verleend en werden de konklusiën der eischers toegestaan zoodat de Pontalba veroordeeld is tot uitbetaling van 1,700,000 franken, welke hij van Mires heeft ontvangen, en tot betaling der kosten van het proces.

— 20 Nov. De *Moniteur* behelst de volgende verklaring: „De buitenlandsche bladen maken melding van verschillende geruchten betreffende beweerde incidenten waarvan het wederoptreden van den heer Fould vergezeld ging. Deze geruchten hebben hoegenaamd geen grond."

MADRID, 19 Nov. De Koningin bevindt zich in gezegende omstandigheden. Generaal Ros Olano is met een buitengewone zending naar Portugal afgevaardigd. Maarschalk O'Donnell is aan de betere hand.

BERLIJN, 20 Nov. De verkiezing van de kiezers, die de volksafgevaardigden moeten benoemen, is hier in bepaald liberalen geest uitgevallen. De telegrafische berigten melden dit insgelijks uit de provinciën.

TURIJN, 19 Nov. Volgens berigten uit Florence van heden heeft in de nabijheid van Orbitello, aan de werken van den spoorweg, eene ontploffing plaats gehad van eene daarbij gebezigde hoeveelheid kruid, waardoor zeven personen gedood en vijf anderen gekwetst werden.

Uit Napels wordt gemeld dat de generaal Della Marmora eene revue gehouden heeft over de nationale garde en bij die gelegenheid woorden van lof tot den kommandant, generaal Topputi, heeft gerigt.

Vaglio is door de roovers bezet. De *Popolo d'Italia* meldt dat de roovers op de vlugt werden gedreven naar Pietro Galla, met verlies van 33 dooden en verscheidene gekwetsten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Nov. „Den dag, zoo berigt een korrespondentie in een Katholiek gezind blad, dat de prefekt van policie aan den Hoofdraad der Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo kennis gaf, dat hij zich moest ontbinden, vereenigden zich de leden van dien raad. Een der leden, men zegt de heer A. Cochin, wilde dat de raad weerstand bood, voortging vergadering te houden, en in briefwisseling bleef met al de bijzondere konferentiën, in afwachting dat, voor de regtbank gebragt, deze kwestie, tot hiertoe slechts op eigendunkelijke wijze doorgehakt, regterlijk beoordeeld werd. Dat voorstel werd niet aangenomen. De hoofdraad telt onder zijn leden regeringsbeambten, die hun posten niet willen verliezen, en huisvaders die hun rust niet willen gestoord zien. Kortom men ging tot een ander voorstel over. Namelijk een krachtig, openlijk protest tegen den maatregel, waarvan de Vereeniging het offer is. Maar ook van dat uiterste werd afgezien. En eindelijk werd men het eens dat de Raad aan alle bijzondere konferentiën zijn ontbinding zou berigten en ze verzoeken bij den minister van Binnenl. Zaken op zijn reorganizatie aan te dringen.

„Om niet een harder woord te gebruiken, komt dit besluit van den hoofdraad velen zeer naief voor; want wat de raad van de bijzondere konferentiën vraagt is juist wat de regering wenscht. Zij wil de Vereeniging van den H. Vincentius a Paula niet vernietigen, maar wel herscheppen, en er een bureaukratiesch raderwerk van maken. Bijgevolg zal het goevernement verblijd zijn den algemeenen raad te reorganizeren, op voorwaarde dat het zelf de leden er van benoemt.

„De armen van verscheidene steden in Frankrijk, onder anderen te Versailles, hebben verzoekschriften tot de overheid gerigt, ten gunste der instandhouding der konferentiën."

— De nieuwe minister van Financiën houdt zich, naar men zegt, bezig met een plan tot invoering eener belasting op de lucifers en verhooging van die op het zegel, terwijl hij tevens zal aandringen op bezuinigingen bij de administratie van het leger. Men verwacht hier intusschen dat zijne optreding alligt tot eene wijziging van het ministerie kan leiden, daar hij het ten aanzien van sommige punten wel niet gemakkelijk met zijne ambtgenooten eens zal worden. Zoo zou hij gisteren in den ministerraad verlangd hebben dat hem uitsluitend het privilegie zou worden toegekend, om den Keizer bij de groote Staatsligchamen te vertegenwoordigen, ja naar men verzekert zelfs eischen het bestuur te hebben over de gesubsidieerde schouwburgen.

Ten aanzien van dit een en ander heeft hij bij de andere leden, en vooral bij de graaf Walewski eene sterke oppozitie ondervonden; alleen de graaf de Persigny en de minister van openbare werken hebben voor hem partij getrokken, terwijl de Keizer, die over de daaruit ontstane scherpe diskussiën zijne ontevredenheid betoonde, naar men zegt, de vergadering heeft verlaten, zonder zijne zienswijze omtrent de zaak te kennen te geven.

— Een korrespondentie beweert dat de benoeming van den heer A. Fould tot minister van Financiën algemeen gunstig is begroet, als zoude er nu eindelijk een degelijk minister te voorschijn zijn getreden. De heer de Persigny, vroeger een zijner tegenstanders, zou hem gezegd hebben: De deur, door welke gij het bewind binnentreedt, is waarlijk een triomfboog. „Doch bij dat alles is men ontsteld, zoo zegt de korrespondentie verder, door de memorie van den heer Fould, door de schrikkelijke openbaringen welke zij bevat, en het ontzaggelijk tekort van een milliard dat er in wordt aangegeven. Bij deze gelegenheid herinnert men zich een diskussie tijdens de republiek, toen de minister van Financiën van het voorloopig bestuur, de heer Goudchaux den heer Fould beschuldigde hem na den 24n Febr. 1848 den raad te hebben gegeven den Staat bankroet te verklaren, en vraagt of de hulpmiddelen, door den heer Fould in zijn memorie voorgesteld, wel niet anders dan onvoldoende palliatieven zijn. Een artikel in het *Journal des Débats*, door den heer Thiers ingegeven en door den heer Prevost Paradol onderteekend, bewijst duidelijk dat bijna niets in den toestand is veranderd, die, volgens de bekentenis van den heer Fould zelven, tot het staatsbankroet deed.

Dat artikel, om dit te bevestigen, wijst op deze zinsnede in gezegde memorie: „Het zal mogelijk zijn, mogt een onverwachte behoefte in een gedeelte der dienst een of andere ontoereikendheid openbaren, de noodzakelijke aanvulling van het een op het ander artikel over te brengen, mits het goevernement deze bewerking te-

omtrent het Wetgevend Ligchaam regele, en om de sommen op het artikel, waarin zij opgenomen zijn, te vermeerderen.

„Ziedaar", zegt de *Debats* verder, na deze zinsnede te hebben aangehaald, het zeer eenvoudig mechanismus, dat iedereen begrijpen kan, en waardoor voortaan de supplementaire buitengewone kredieten vervangen en nutteloos zullen worden gemaakt." — En dit is zoo goed begrepen, merkt de korrespondentie ten slotte op, dat gisteren de beurs reeds in moedeloosheid verzonken was, en de fondsen op hun voortdurende laagte bleven.

— Eerstdaags zal een proces worden gevoerd tegen een jong magistraatspersoon van zeer goede familie, die beschuldigd wordt een boek op een publieke tentoonstelling ontvreemd te hebben.

— Het Spaansche gezantschap te Parijs heeft aan de *Patrie* een nota gezonden, waarbij het verklaart geheel vreemd te zijn aan de vertaling der troonrede van de Koningin bij de opening der Cortes, en bijgevolg aan de fout in de Fransche overzetting van dat stuk, zoo als het door de Parijsche bladen is medegedeeld.

— Uit Madrid schrijft men, dat het ontwerp adres van antwoord op de troonrede in de kamer van afgevaardigden is voorgelezen en dat alle punten der troonrede goedgekeurd zijn.

De Spaansche schepen, die zich te Lissabon bevonden, hebben zich van daar verwijderd.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Nov. Volgens den *Times* zal de prins van Walles na Kerstmis de Ionische eilanden bezoeken en zich insgelijks naar Syrië en Egypte begeven, terwijl hij vóór de opening der tentoonstelling te Londen zal terugkeeren.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Nov. De Kardinaal-Aartsbisschop heeft aan het genootschap van den H. Severinus te dezer stede een brief gezonden, waarin Z. Em. zegt dat de Keizer de vertegenwoordigers zijner volken opgeroepen heeft om deel te nemen aan het wetgevend gezag. Dat ten gevolge hiervan de hoop op de instandhouding en de verbetering der bestaande instellingen berust. „Zijne Majesteit," zoo leest men verder in dien brief, „heeft een ruim veld geopend voor de autonomische werkzaamheid der afzonderlijke provinciën, en door de edele begeerte gedreven om aan allen wettelijken wensch de voldoening te geven, is zij zoo ver mogelijk gegaan ten aanzien van het oostelijk gedeelte des rijks, zonder het bestaan der monarchie aan die zijde in gevaar te brengen.

„De Keizer wil en kan niet veroorloven dat de bepaalde grenzen overschreden worden en Oostenrijk vernietigd worde. Hij kan dit niet in het belang der 35 millioen zielen, welke hij door God geroepen is in het belang van Europa en der Kerk te regeren. De kinderen der duisternis betoonen zich, in de najaging van hun doel, immer voorzigtiger dan die des lichts, en de revolutie weet zeer goed waarom zij den val van Oostenrijk gezworen heeft. Dat niemand zich met de hoop vleije haar ten aanzien harer voordeelen tot een ander denkbeeld te brengen en haar tot iedere schikking over te halen. Grijnslachend neemt zij iedere concessie aan en maakt er zich een wapen van tegen haar gehaten bestrijder.

„Oostenrijk en de revolutie voeren een doodelijken strijd tegen elkander. Zoo wij partij voor Oostenrijk kiezen is dit zekerlijk geen verdienste voor ons. Maar zoo iemand, die tot de Oostenrijksche natie behoort, de stem verheft tegen de voorwaarden, krachtens welke Oostenrijk bestaat, of strekkingen van dien aard ondersteunt, is hij wel degelijk verblind door de listen, welke aangewend worden om de opinie van het goede spoor te leiden; immers de ontwikkeling der listen van de taak heeft in dezen laatsten tijd haar hoogste toppunt bereikt. De dwaling is in dat geval even betreurenswaardig als groot, want degene die deze bedoelingen deelt, maakt zich bespottelijk bij de partijen zelve, welke hij dient, en brengt, zooveel van hem af hangt, zijn geboorteland in gevaar. 't Is niet aan ieder gegeven helder in eene ingewikkelde zaak te zien; maar het Christelijk gevoel is voldoende om hun den goeden weg aan te wijzen, die daartoe geen genoegzaam doorzigt bezitten.

„Eeren wij den Keizer, dien God ons gegeven heeft trouw; verdedigen wij de ons door den Keizer gegevene konstitutie zoo als zij ons gegeven is, en de Almagtige zal ook nu weder Oostenrijk beschermen en redden."

— Een schrijven uit Venetië aan de *Presse* toont door eene uiteenzetting der feiten aan, dat de berigten der Italiaansche bladen nopens ongeregeldheden, in de provincie Vicenzo voorgevallen, zeer overdreven waren, en dat niet alleen de militaire of het leger niet gewelddadig is tusschen beiden gekomen, maar dat zelfs de soldaten door de bevolking werden begroet met de kreten: „Leve Oostenrijk, leve Keizer Frans Jozef!"

— In een korrespondentie in de *Augsb. Ztg.* uit Rome wordt gesproken van de zending van een vertrouwde van den Keizer van Rusland met het doel den H. Vader te bewegen, om de bisschoppen van Polen eene ernstige vermaning te geven over hunne houding in de hedendaagsche verwikkelingen. Het kabinet te Petersburg, zegt genoemd blad, is in de meening dat de Poolsche beweging geheel van gelijken aard is als die van Italië, met het eenige onderscheid dat in Italië Viktor Emmanuel, in Polen de Katholieke godsdienst de hefboom der revolutionnaire beweging is; doch dat zoowel in Italië als in Polen Mazzini met geheel zijn aanhang achter de schermen staat. Is gemelde korrespondent goed onderrigt dan zou men te Rome Keizer Alexander geantwoord hebben, dat Rusland de godsdienstvrijheid in Polen onderdrukt, de gemeenschap van de bisschoppen met den H. Stoel belemmert, en dat zoo de gehechtheid der Polen aan de godsdienst hunner vaderen in wrijving kwam met hun patriotismus, Rusland zou moeten bekennen, dat het al het mogelijke gedaan had om dit te bevorderen.

BERLIJN, 17 Nov. De ministerieele *Stern-Zeitung* vaart hevig uit tegen de woelingen der vooruitgangspartij bij de verkiezing der afgevaardigden. Zoo zegt dat blad dezer dagen o. a. „Nadat die partij hare kandidaten bekend gemaakt heeft, zijn hare bedoelingen met het bloote oog zigtbaar geworden. Van de vroegere afgevaardigden hebben alleen diegenen in hare oogen genade gevonden, die ontevreden zijn met den gang der regeringszaken, en zich inbeelden door een scherpe oppozitie vooruitgang te zullen erlangen. Met deze strijdlustige krachten nog niet tevreden, heeft die partij naar mannen omgezien, die in 1848 en 1849 als aanvoerders der demokratische oppozitie opgang gemaakt hebben, en zij heeft gemeend hen als kandidaten te moeten stellen. Met welk doel dit geschiedt is duidelijk; feiten spreken luider dan woorden."

— De *Bank- und Handels-Zeitung* verzekert, dat de indiening van een ontwerp op de ministeriële verantwoordelijkheid in de aanstaande zitting der Pruissische Kamers zeer onwaarschijnlijk is. Wel is een ontwerp dienaangaande gereed, maar de toestemming des Konings is nog niet ontvangen.

— Uit Stuttgart meldt men dat aldaar den 15n dezer maand in de Kamer der vertegenwoordigers de beraadslagingen begonnen zijn over het wetsontwerp ter regeling van de kerkelijke aangelegenheden der Katholieken. Men ziet met belangstelling den afloop der beraadslagingen te gemoet. Het heeft bereids niet ontbroken aan gewone uitvallen tegen de Katholieke Kerk, ten einde eene vrijgevige wet te bemoeijelijken. Zoo zeide een der afgevaardigden dat datgene wat sedert eeuwen als een dam tegen de hierarchie was opgerigt, niet zoo ligt weggenomen mogt worden. Om de gevaren tegen de hierarchie te betoogen, had men slechts het oog te vestigen op de geschiedenis van de Spaansche inkwizitie tot aan de bekende Mortara-geschiedenis enz. Het bleek echter dat hij weinig aanhangers vond, want een motie door hem ingediend, tot opheffing van het placet werd met 70 tegen 10 stemmen verworpen. Het eerste en belangrijkste art. der wet inhoudende dat de mandementen der bisschoppen welke niet uitsluitend tot kerkelijk gebied behooren aan de goedkeuring der regering onderworpen zijn, en voor die welke alleen kerkelijke aangelegenheden betreffen slechts kennisgeving noodig is, werd met 60 tegen 19 stemmen aangenomen.

— Volgens berigten uit Warschau is de administrateur van het diocees aldaar gearresteerd op bevel uit St-Petersburg. De prelaat is, hoewel ziek zijnde, naar de citadel gebragt, waar hij voor een krijgsraad zal te regt staan. De regering wil dat het kapittel een nieuwen administrateur zal benoemen. Het kapittel weigert dit echter en beroept zich op Rome.

ITALIE.

TURIJN, 17 Nov. Generaal Cialdini is te Turijn, en, zooals uit goede bron gemeld wordt, zeer verbolgen tegen het ministerie. In een konferentie met Ratazzi heeft deze getracht hem tot bedaren te brengen en te nopen het goevernement niet te verlaten. Maar generaal Cialdini, gekrenkt door de oppozitie gevoerd tegen zijn politieke handelingen te Napels, bleef onverzettelijk en heeft zijn ontslag genomen.

— Nopens graaf Mamiani, die sinds eenige maanden als gezant van het nieuw koningrijk Italië te Athene is, leest men in een korrespondentie dat zijn zending geen ander doel heeft dan het oogenblik te wachten dat er in Griekeland een opstand, naar het stelsel van den heer Buoncompagni in Toskane en den heer Villamarina te Napels, kan worden bewerkt. Terwijl intusschen de heer Mamiani zich stil te huis houdt, zegt dat schrijven, heeft zijn echtgenoot, die van gemeene afkomst is, zooveel rumoer gemaakt, dat het bijna onmogelijk is voor den gezant Italië bij den Koning van Griekenland in haar gezelschap te vertegenwoordigen. Men hoopte dan ook dat de heer Mamiani, die overigens meer aan zijn post en inwedde is gehecht dan aan zijne vrouw, haar dadelijk naar Genua zal terugzenden.

— Algemeen verwacht men geen ministerieele wijziging vóór de eerste stemming van het Parlement. Tusschen Italië en Spanje schijnen de zaken bepaald in de war te geraken. Men verneemt altans dat de heer Tecco, Viktor Emmanuels gezant te Madrid, verklaard zou hebben, zoo hem binnen de vier en twintig uren geen voldoening werd gegeven ter zake der Napolitaansche archieven, hij onmiddellijk zijn paspoorten zou vragen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			19 NOV. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie . .	3½	pCt.	87¾	à	88	87⅞
Nederl. Bank	4	»		»		
Nederl., Werkel. Schuld . .	2½	»	63 15/16	»	64 1/16	64
Dito Dito .	3	»		»		
Dito Dito .	4	»	99½	»	99 9/16	99½
Oost-Ind. Leening . .	4	»	98	»		
Amortisatie-Syndikaat .	3½	»		»		
Handelmaats. op rescontre. .		»	140½	»	140¾	140⅝
Dito à kontant . . .	4½	»		»		
Dito Leening 1858 . .	4	»		»		
Aand. Holl. Spoorweg.		»		»		
Leening idem	4½	»	100½	»		
Rijn dito	4½	»		»		
Dito 2de Leening . .	4½	»	99⅞	»		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	»		»		
Dito bij *Rothschild* . .	2½	»	54 1/16	»	54⅛	54 1/16
Frankrijk, Certifikaten .	3	»		»		
Spanje, Obligatiën . . .	2	»	42⅜	»		
Dito	3	»	51⅛	»	51⅜	51⅜
Dito Binnenlandsch . .	3	»	48⅛	»	48¼	48⅛
Amortisable-Schuld.			17⅜	»		
Bewijzen Coupons.			7	»	7 3/16	7 1/16
Portugal, Obligatiën . .	3	»	46 5/16	»	46⅜	
Dito 1856/1859 . . .	3	»	45⅜	»	45½	45⅜
Dito Uitgestelde.			40 11/16	»		
Rusland, Obl bij *Hope* & C°.	5	»	101⅞	»		
Dito dito 1828/29 . .	5	»	100⅞	»		
Certif. dito 1831/33 . .	5	»		»		
Dito dito 1840 . . .	4	»	74¼	»		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	»	74	»	74⅛	74 1/16
Dito dito 5e	4	»		»		
Dito 5de Serie. . . .	5	»	81¾	»		
Dito 1855, 6de Serie .	5	»	93½	»		
Dito Adm. te Hamburg	5	»	81¼	»		
Dito te Londen . . .	5	»		»		
Dito dito	4½	»	90	»		
Dito dito	3	»	59¾	»		
Inschrijv. in Assign. .	6	»		»		
Certifikaten van dito .	6	»	54⅞	»		
Spoorweg-Aktiën . . .	5	»	193¾	»	194¼	194⅜
Hypotheek	4	»		»		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		f	165¾	»		
Obligatiën	4	pCt.		»		
Pruissen, Obligatiën . .	4½	»		»		
Dito 1859	5	»		»		
Aandeelen 1854 . . .	3½	»	213	»		
Oostenrijk, Obl bij *Goll* & C°.	5	»		»		
Dito dito . .	4	»		»		
Dito Metalliek . . .	5	»	46⅝	»	46⅝	46 9/16
Dito dito	2½	»	24⅜	»	24½	24½
Dito Rente Amst. . .	5	»	69⅜	»	69⅝	69½
Dito Nationale 1854 . .	5	»	55 1/16	»	55⅝	55 9/16
Weener Bank-Aktiën		f	640	»	642	641
Dito Aand. fl. 250, 1839		»		»		
Dito dito 250, 1854	4	pCt.	197	»		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3	»		»		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				»		
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5	»		»		
Dito bij *Rothschild* . .	5	»		»		
Denemarken, Oblig. te Londen	3	»		»		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	»	93¾	»		
Dito 1839 » £ 100	5	»		»		
Dito 1843 » £ 100	5	»		»		
Dito 1852 . . .	4½	»	89⅞	»		
Dito 1858 . . .	4½	»	89⅞	»		
Dito 1860 . . .	4½	»	89⅞	»		
Sardinië	5	»		»		
Peru, Geldleening 1854 .	4½	»		»		
Dito Fransche . . .	4½	»	84⅛	»		
Ecuador, Oblig. 1855 . .	1	»	15 1/16	»	15⅛	
Venezuela, Obligatiën . .	3	»	22 1/16	»	22¾	22⅝
Dito	1½	»	11 9/16	»	11¾	11¾
Grenada, Obligatiën . .	4¾	»	14 1/16	»	14 3/16	14 1/16
Dito Uitgestelde . .	1	»	5⅜	»		
Mexiko, Obligatiën . .	3	»	26 11/16	»	26¾	
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.		f		»		
Dito dito B.		»		»		
Dito bij *Rothschild* . .	6	pCt.		»		
Illinois Spoorweg-Aandeelen.				»		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	»		»		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	»	20¾	»	21½	21
Louisiana	8	»		»		
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5	»		»		

Loten 1860 —; 4½ pCt. Russen 1860 89 7/16; 4 pCt. Holl. Spoor 88¾, 89; Rijnshares 191; Poolsche Spoorweg-Oblig. —; 2 pCt. Gren. 20⅝; Gestemp. 9¾; Galveston stellen 21¾, 22.

De markt was heden in meest alle fondsen willig gestemd. Vooral was dit het geval met de Thesaurie, Oostenrijksche en Zuid-Amerikaansche fondsen.

Koers van het Geld. Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 20 November tot 2½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63 15/16, Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 48 1/16, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 101⅞, Cert. 1855, 6de serie, [illegible], Oostenrijk, Met. 5 pc. 46 7/16, dito 2½ pc. 24⅜, dito Rente Amst. 5 pc. 69⅝, dito Nationale 1854 5 pc. 55⅝.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Nov. België 2½ pc. 57; 4½ pc. 93; [illegible] Metal. 48½ g; Nation. 58g; Spanje 2 pc. 41½; 3 pc. 47⅝.

PARIJS, 19 Nov. 3 pc. Rente 70.— ; 4½ pc. id. 96.20; Fr.-Oost. Spoorw. 513.—; Credit mobilier 785.—; 3 pc.

Spanje 48¼; 2 pc. id. —; Russ. Spoorweg 411; Romeinsche Leening —

LONDEN, 19 Nov. Cons. 92¾; 3 pc. Mexiko 27⅞; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. 81½; 4½ pc. doll. bonds — 2 pc. Nieuwe Gren. —; id. uitgestelde —; 3 pc. Venezuela 24¼, 1 pc. id. —; 3 pc. Port. 47¾; 3 pc. Spanje 52⅛; 2 pc. id. 42¾, Cert. Coupe ; Amortisable —; 4½ pc. Russen 92½; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 100; Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinië 82½; Ecuador 15⅝; 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 19 Nov. 5 pc. Metaliek 67.50; Dito Nationale 81.60. Bank-Aktiën 750; Noord-Baan-akt. 205; Credit Anstalt 183, Oost.-Fr. Spoorweg 278; Nieuwe Lombard. —.

HAMBURG, 19 Nov. 3 pc. Rusland 57¼, 3 pc. Spanje 45, 2 pc. id. 40, Vereinsb. 101½, Noord-Duits. bank 89½.

FRANKFORT, 19 Nov. 5 pc. Metalliek 47½. Nation. 57⅜, 3 pc. Spanje 47⅜, 2 pc. id. 41⅞.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55⅞	2/m. Livorno	*f* 46
Zigt „	„ 56⅞	2/m. Napels	„ 78
2/m. Bordeaux	„ 55⅝	3/m. Petersburg	„ 163½
½/m. „	„ 56⅛	6/w. Weenen	„ 83½
3/m. Madrid	„ 238	„ Augsburg	„ 99⅞
„ Cadix	„ 239	„ Frankfort	„ 100¼
„ Sevilië	„ 234	2/m. Hamburg	„ 35 1/16
„ Bilbao	„ 235	Zigt „	„ 35½
„ Lissabon	„ 41⅜	2/m. Londen	„ 11.82½
„ Porto	„ 41⅜	Zigt „	„ 11.87½
2/m. Genua	„ 46 1/16	Rotterdam	„ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 Nov.

Tarwe: 129 ℔ b. Poolsche *f* 380; 128 ℔ dito *f* 38 .
Rogge: 119 ℔ Petersb. *f* 245, 121 ℔ dito *f* 251.

ROTTERDAM, 19 Nov. Tarwe: per 2400 Ned. ℔ (126/127 ℔) j. Severl. *f* 370. — Rogge: 146/2 ℔ Archangel *f* 252, 253.

SCHIEDAM, 19 Nov. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Koersche *f* 6/w. — Gerst: 126/2 ℔ Libau *f* 201 6/w.. 125/2 ℔ Koersche *f* 197 kt.; 126/2 ℔ dito *f* 201 6/w. — Moutwijn *f* 12 75 Jenever *f* 18.25; Amst. Proef *f* 19.50 per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling *f* 1.80 per ketel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 November.

BEVALLEN (16 Nov.): S. Neville Hart, geb. Castle, Z. - J. M. van Starckenborg van Straten, geb. Broinier, D. — (17 Nov.): G. M. S. Vos, geb. Tiessen, D. - E. M. J. Paleologe, geb. van der Biesen, D. — (18 Nov.): E. Böninger, geb. Fletcher, D.
OVERLEDEN (16 Nov.): A. Sandberg, 91 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Nov. Stenders, Stad Workum, Londen.
HELVOET, 19 Nov. Hartzell, Prinds Oscar, Akyab.

UITGEZEILD:

TEXEL, 19 Nov. Gerrard, Hannah Mary, Sunderland.
HELVOET, 19 Nov. Admiraal Ver-Huell, (st.), Havre.
BRIELLE, 19 Nov. Leo, (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 November, in lading naar:

Maintz. J. Hammer, Maintz N°. 3.
Mannheim. J. M. Kimpel, Harmonie.
Keulen. M. Greven, Cöln N°. 3.
Maastricht, Luik en Aken. Lametre, de Stad Maastricht.
Urdingen. J. van der Pluim, Vrouw Johanna.
Frankfort en Bieberich. W. C. Heep, Frankfort N° 18.
Dusseldorp en Duisburg. T. van Ophuizen, Vrouw Maria.

AMSTERDAM, 20 November, vertrokken naar:

Maintz. C. Becker, Maintz N° 1.

Rijnhoogte. ARNHEM, 19 Nov. 1 el 7 p. 5 duim.
KEULEN, 19 „ 8 vt. 10 „

Advertentiën.

(5020) GETROUWD:
J. H. W. NABER,
van Bloemendaal bij Gouda,
en
A. LEUSEN.
HAASTRECHT, 20 November 1861.

(5023) Heden overleed tot diepe smart voor mij en de familie, voorzien van de H. Sacramenten, mijne geliefde Echtgenoote LOUISA CLASINA SPOORMAN, in den jeugdigen leeftijd van 27 jaren.
A. BUSTIN.
Den 18 November 1861.

(5019) Het behaagde den Almogende, den 13 November ll., den Wel-Eerwaardigen Zeer Geleerden Heer FRANCISCUS WALTERUS BEVERS, in leven Rector van het Collegium Latinum te Gemert, en Kandidaat in de Wijsbegeerte en Letteren, door eenen schier plotselingen dood getroffen, in den ouderdom van 63 jaren tot zich te roepen.

Namens de Familie,
F.-W. VAN ROY,
Pastoor te Helder (Limburg).

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

(5025) Eene geëxamineerde **Bewaarschoolhouderes**, belijdende de R. C. Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst, hetzij in eene **Bewaarschool**, hetzij als **Onderwijzeres** bij eene Familie. Brieven *franco* onder letter M. bij den Boekhandelaar N. J. VERHOEFF te Rotterdam.

Openbare Aanbesteding.

Burgemeester en Wethouders van Veghel, Noord-Brabant, zullen op Dingsdag den 17 December 1861, des voormiddags om 11 ure, aanbesteden:

HET BOUWEN EENER NIEUWE SCHOOL EN ONDERWIJZERSWONING, in de kom der gemeente, met de Leverantie der Materialen.

Bestekken liggen ter lezing te Veghel, bij de Erven VAN DER AA; te 's Bosch, bij HOMAN; te Eindhoven, bij VAN DER VELDEN; te Helmond, bij de Weduwe DE COMPTER; te Tilburg, bij de Wed^e BOTERMANS; te Boxtel, bij OFFERMANS en te Nijmegen, bij de Erven ARIËNS.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ter Secretarie der gemeente, alwaar bovendien de teekeningen en detailteekeningen ter bezigtiging liggen, alsmede bij den Architect H. C. DOBBE aldaar, door wien daags vóór de besteding aanwijzing in loco zal geschieden.

Burgemeester en Wethouders,
V. DE KUYPER, Burgemeester.
(5024) W. A. COOLER, Secretaris.

Onder onze ruime sortering van allerhande

TOILET-ARTIKELEN

bevelen wij bijzonder aan:

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD, maakt de Tanden zuiver wit, zonder het email aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardts-Zeep

is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cent.

GEBR. LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOTOLIEZEEP, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 Cents.

Dr HARTUNG'S KRUIDENPOMADE versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje is 75 Cents.

DE KINA-OLIE van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij Kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij een zachte Buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de Haren een schoonen glans te geven. De Flacon kost 75 Cts.

AMERIKAANSCHE OVERSCHOENEN,

IN ALLE SOORTEN,

Elegant Fatsoen en Soliede Kwaliteit, waarvoor wij guaranderen. Zeer doelmatige en goedkoope

ZWART LAKENSCHE DAMES-RIJGSCHOENEN

MET GOM-ELASTIEKE ZOLEN.

WARME VILTPANTOFFELS,

IN ALLE GROOTTEN.

VERKOOPHUIS. (5027)

Een R. C. Hulponderwijzer, geëxamineerd in het Fransch en de Wiskunde, (artikel 1) bekend met Duitsch en Engelsch, op eene voorname Kostschool werkzaam, en van de beste getuigschriften voorzien, meer tijd tot eigen studie wenschende te bekomen, zoekt eene Betrekking in het Openbaar Lager of Middelbaar Onderwijs. Adres *franco* onder letter X aan het Bureau dezer Courant. (5021)

(5022) Aan de Openbare School te 's Heerenberg verlangt men met 1° Januarij 1862 eenen **Hulponderwijzer**, tegen een salaris van *f* 300. Belanghebbenden vervoegen zich met *franco* brieven bij den Hoofdonderwijzer J. H. W. VAN EWIJK.

(5026) Door N. J. VERHOEFF, te Rotterdam, zal worden uitgegeven:

Een Tijdschrift voor Opvoeding en Onderwijs,

ONDER DEN TITEL:

CONCORDIA.

Te beginnen met 1° Maart a. s. zal elke drie maanden eene aflevering verschijnen, tegen den prijs van *f* 2.50 per jaargang. De inteekening is bij alle Boekhandelaren des Rijks opengesteld. De prospectus is alom *gratis* te bekomen.

Bij den Boekhandel, C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

Christelijke bemerkingen voor alle de dagen des jaers, met de Evangelien der Zondagen door den Eerw. P. JOANNES CRASSET, *van de Societeit Jesu.* Zesde nederduytsche uytgave, overzien en verbetert, 4 deelen . . . . . . *f* 4.25

Byzonderste Sermoenen, gepredikt door den Wel-Eerw. Heer FRANS MOSER, vermaerde Redenaer en Professor in 't Seminarie te Strasburg, in het Hoogduitsch uitgegeven door den H.H. Hoogw. Mgr. RAESS, Bisschop van Strasburg en Mgr. WEIS, Bisschop van Speier, vertaeld door ***, 3 deelen *f* 3.75

De navolging van Jesus Christus overwogen, of Godvruchtige Overdenkingen, toegepast op elk hoofdstuk door Mgr HERBET, Eere-Kanonik van Amiens, naer het fransch door eenen Pater Trappist; de vier boeken van de navolging van Jesus Christus zyn uit het latyn vertaeld, door M. DAVID, Professor by de Hoogeschool te Leuven, 4 deelen. . . *f* 3.25

De Religieuze in de eenzaemheid onderwezen, een werk [illegible] sonen van beide geslachten, voorheen in het licht gegeven door den Eerw. Pater J. P. PINAMONTI, *Priester der Societeit Jesus*, uit het Italiaansch vertaeld *f* 0.85

Jaerboeken der stad Leuven van 940 tot 1507 in 't Latyn opgesteld, door PETRUS DIVAEUS, in 't Nederduitsch overgebracht door W. A. VAN DIEVE, thans voor de eerste maal gedrukt met inlasschingen en aanteekeningen van EDWARD VAN EVEN, 2 dl. *f* 1.—

Merkweerdige gebeurtenissen der gevangenschap van Lodewijk XVI, in den toren van den tempel, door CLÉRY . . . . *f* 0.[illegible]

Moeijal of vermakelyke bedenkingen op verscheidene oefeningen, gevolgd van de verstandige Kamenier, door P. PETRUS GROON, nieuwe uitgave, bezorgd door KAREL DE GRAEFS . . . *f* 0.80

Godvruchtige gesprekken der ziele met onzen Heer voor en na de H. Communie, of Meditatien op het H. Sacrament des Autaers, door den Eerw. Pater PINELLI, *van de Societeit van Jesus*, uit het fransch vertaald door den Eerw. Heer J. H[illegible], *Priester*. . . . . . *f* 0.50

Godvruchtige gevoelens van eene ziel die geheel aan Jesus wil toebehooren, gevolgd van eene korte en gemakkelijke manier om het inwendig gebed wel te konnen doen, door den Eerw. Heer D. PINART, *Priester, schryver van de liefdevlammen tot Jesus* . . . . . *f* 0.45

Voorwerpen van overwegingen, volgens de verscheidene gesteltenissen der ziel, gevolgd door zeven en veertig overwegingen op het lijden van O. H. Jesus Christus en eene op onze Lieve Vrouw, voor iederen dag der maand Mei . . . *f* 0.20

Een boekje van de Hoop, troost voor lijdenden en kleinmoedigen, door F. SILVERIUS DIRKS, *Minderbroeder-Recollect* . . . . *f* 0.2[illegible]

Geestelijke zamenspraken wegens het inwendig gebed, door den Eerw. Heer Pater Fr. THOMAS DUJARDIN, Doctor van de Godgeleerdheid aan de Universiteit van Leuven, voor dezen Provinciaal van het Predikheeren orden . . . . . *f* 0.55

Het leven en de daden der Hertogen van Braband, oorsprong nemende met het jaar na de geboorte onzes Zaligmakers 615 tot den jare 1648, kort en bondig naer verscheidene schrijvers verhaeld door F. GASPAR VERSTOCK, *Kanonik der Abdij van St. Bernardus* bij *Antwerpen*. . . . . *f* 0.65

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.